

ARTE HEZKUNTZA

Nazio Batuen Garapen Iraunkorrerako 2030 Agendak kultura-alderdien integrazioa sustatzen du “Nahi dugun etorkizunak kultura ere hartzen du barne” lemapean. Era berean, eta Nazio Batuen Garapen Iraunkorrerako 2030 Agendaren 4.7 xedean jasotzen denez, Arte Hezkuntzak laguntzen du ikasle guztiek beharrezko ezagutza teoriko eta praktikoak lor ditzaten, zehazki beharrezkoak direnak garapen iraunkorra, giza eskubideak, genero-berdintasuna, bake eta indarkeriarik gabeko kulturaren sustapena, munduko herritartasuna eta kultura-aniztasunaren balorazioa sustatzeko.

XXI. mendean, ikusmen-arten eta musikaren ekarpena guztiz funtsezkoa izan da pentsamendu-prozesuetarako. Arte Hezkuntzaren arloak irudiaren, soinuaren eta gorputz-adierazpenaren dimentsio guztiak hartzen ditu barnean. Baliabide teknologiko berriak iristearekin, eskuragarriago daude askotariko kultura-adierazpenak eta demokratizatu egin da kulturaren irisgarritasuna eta arte-jarduna bera; alabaina, handiagoa da kultura-adierazpenak manipulatzeko arriskua ere. Horregatik, ezinbestekoa da ikasleek kultura-adierazpenak modu kritikoan aztertzen ikastea, eta, horretarako, produkzio- eta tratamendu-baliabideak ezagutzea eta autoretza digitala errespetatzea.

Arte Hezkuntzak curriculumeko funtsezko gaitasunak garatzen eta ikasleen irteera-profila lortzen laguntzen du. Lehen Hezkuntzako etapan, Arte Hezkuntzak garrantzi handia du garapen pertsonalean, zenbait dimentsio barnean hartzen dituen heinean, hala nola zentzumenak, adimena, arlo soziala, emozioak, afektibitatea, estetika eta sormena. Horregatik, funtsezko gaitasun guztiak garatzen laguntzen duten mekanismoak sortzen ditu eta, beraz, zuzenean du eragina ikasleen prestakuntza integralean. Era berean, arreta sustatzen du, ekintzaitetza, pertzepzioa, adimena eta epe labur eta luzeko oroimena pizten ditu, eta irudimena, hunkiberatasuna eta pentsamendu dibergentearen garapena bultzatzen ditu —azken hori funtsezkoa da sormena pizteko—.

Arlo honetan jorratzen diren askotariko alderdiak direla eta, arloak lotura argia du gainerako arloekin. Pertzepzio eta sorkuntza artistikoak, askotan, matematika-ezagutzak mobilizatzea eskatzen du, hala nola espazioa, puntua, lerroa, forma geometrikoak. Esate baterako, musika-hizkuntza matematikaren eta musikaren arteko loturaren adibide argia da. Arte-hizkuntzari esker —komunikabide gisa—, ikasleek bizi diren kultura ulertuko dute eta harekin mintza daitezke.

Gainera, komunikabide den heinean, zenbait ulermen- eta adierazpen-prozesu partekatzen ditu askotariko hizkuntzekin. Gizarte-ezagutzaren eta balio zibiko eta etikoetan oinarritutako hezkuntzaren arloetan laguntzen du; izatez, herritarren konpetentzia garatzen du kultura-aniztasunarekiko errespetuaren bidez eta genero-ikuspegitik. Artea eta diseinua funtsezkoak dira gaur egun orotariko testuinguru teknologikoetan, eta, aldi berean, teknologia berriak ageri dira arte-adierazpen garaikideetan. Esperimentazioa funtsezko prozesua da arte-sorkuntzan planteatzen diren arazoak ebazteko, eta horrek berekin dakar ikerketa faseak abian jartzea, hala nola hipotesiak formulatzea, esperimintatzea, datuak biltzea, ondorioak ateratzea eta erabakiak hartzea. Azkenik, kultura- eta arte-adierazpen garaikideek askotan gorputz-adierazpena eta dantza erabiltzen dituzte, eta horrek gorputzaren aukerak ezagutzea eskatzen du.

Egiturari dagokionez, lau konpetentzia espezifiko ezarri dira, hain zuzen ere arlo horrek laguntzen dituen konpetentzia-ikaskuntzak. Lehena irudiak, artelanak, soinuak, musika-konposizioak, antzerki- eta dantza-emanaldiak eta ikus-entzunezko produkzioak ezagutu, ulertu eta aztertzeari buruzkoa da. Bigarrena ikerketan oinarritzen da, betiere arte-adierazpenei buruzko informaziotik abiatuta eta kulturaren gaineko interes orokorra sustatzeko. Hirugarrena esperimintazioari buruzkoa da, sormen-prozesuaren parte gisa. Laugarrenak taldeko produkzioaren garrantzia eta proiektu baten planifikazio, diseinu eta ebaluazio faseak biltzen ditu.

Bestalde, oinarritzko jakintzak funtsezko lau multzotan antolatzen dira: Musika Hezkuntza, Plastika eta Ikus Hezkuntza, Ikus-entzunezko Hezkuntza eta Arte Eszeniko eta Performatiboetako Hezkuntza.

Jakintza multzo horietako bakoitza kultura- eta arte-esparru espezifikoekin lotzen da, eta esparru horiek ikaskuntza-egoeretan bat egin dezaketen berezko jakintzak eskatzen dituzte. Multzoak bi ardatzetan artikulatzen dira: batetik, pertzepzioa eta analisia; eta, bestetik, sorkuntza eta interpretazioa. Lehenengoan, barnean hartzen dira zentzumenak, ikusmena, entzumenak eta gorputza ezagutu, hartu eta behatzearekin zerikusia duten edukien, trebetasunen eta jarreraren garapenarekin lotutako alderdi guztiak. Aukera ematen dute ingurunera modu kritikoan hurbiltzeko eta hura aztertu eta ulertzeko, kultura- eta arte-adierazpenekin batera. Bigarren ardatza ideia, emozio, sentimendu eta sentsazioen sormen-adierazpenari dagokio, betiere kulturaren eta artearen kode, elementu, tresna, material, baliabide, programa, aplikazio eta tekniken esplorazio, ezagutza, gauzatze eta erabileraren bidez. Oinarrizko jakintzek graduazioa dute idazketan, edo hurrengo zikloan alderdi konplexuagoak gehitzen dira.

Azkenik, ikasleek beren ikaskuntzaren protagonista izan behar dute, azterketarako, sormenerako, irudimenerako eta sentsibilitaterako gaitasuna garatzen duten egoeren bidez.

KONPETENTZIA ESPEZIFIKOAK

1. Kultura, garai eta estilo desberdinetako arte-proposamenak ezagutzea, harrera aktiboaren bidez eta tresna digitalak erabiliz, jakin-mina, sentsibilitatea, errespetua eta pentsamendu kritikoa garatzeko.

Zenbait kulturatatik datozen askotariko arte-proposamenak ezagutu, eskuratu, aztertu, deskribatu, hartu eta ulertzea —kultura horietako asko bilatu, entzun, behatu eta ikustearen bidez— funtsezko prozesuak dira adierazpen analogiko zein digitalen aurrean interesa eta balorazioa erakusten duten gizaki kritikoak, enpatikoak, jakin-mina dutenak, begirunetsuak eta sentikorrak eratzeko.

Batetik, iraganeko produkzioen aurkikuntzak oraina interpretatzeko funtsezko giltzarriak ematen ditu. Era berean, ondarearen kontserbaziorako erabaki garrantzitsuak hartzea errazten du. Bestetik, tokiko, eskualdeko, nazioko eta gure garaiko beste leku batzuetako produkzio bereizgarrien aitormenak eta horiekiko interesak oinarri sendoa dira beste edozein lekutatik datozen adierazpenak aurkitu eta baloratzeko. Gainera, komeni da ikasleek kultura-desberdintasunak ulertzea eta desberdintasun horiek errespetatzea, ondareko kultura- eta arte-adierazpen nabarmenenen berezitasunak eta asmoak ezagutzea, haien arteko harremanak ezartzea —harrera aktiboaren bidez— eta aniztasuna aintzat hartzea, beren errealitatea aberastu eta eraiki dezaten. Aztertutako adibideetan genero-ikuspegia txertatuko da, eta balioa emango zaio emakumeek sortu eta egindako produkzioen azterketari.

Konpetentzia espezifiko hau irteera-profilaren deskriptore hauekin lotzen da: KE3, STEM1, KD1, KPSII3, HK1, EK2, KAKK1, KAKK2.

2. Askotariko inguruneetako ondarea osatzen duten kultura- eta arte-adierazpenei buruz ikertzea, metodo zientifikoa erabiltzen hasiz eta hainbat bide eta baliabide erabiliz, norberaren pentsamendua eta kultura-nortasuna zenbait testuingurutan garatzeko.

Proposamen kultural eta artistiko berrietara hurbiltzeko irekiera, jakin-mina eta interesa ezinbesteko lehen urratsa dira adierazpen desberdinen aurrean. Baliabide tradizionalen bidez askotariko kultura-eskaintza lortzeko aukeraz gain, zenbait bidetatik eta baliabidetatik informazioa bilatzeko estrategien garapenak ere aukera handiak eskaintzen ditu kultura-eskaintzaz gozatzeko eta ikasteko. Norberaren pentsamendua lantzea, nor bere buruan konfiantza izatea eta bere kideekin kolaborazioan aritzeko gaitasuna izatea funtsezko hiru zutabe dira ikasleen garapen

pertsonalerako. Era berean, pertenezaren eta nortasunaren zentzua pixkanaka sortzen eta finkatzen laguntzen dute. Era berean, arte-egitatea, egile-eskubideak eta kontserbazioan, sormenean eta zabalkundean ardura duten profesionalen lana errespetatu beharko dira.

Azken batean, ikerketaren bidez, ikasleek kultura- eta arte-ondarearen funtsezko alderdiak ezagutu eta baloratu behar dituzte, eta, horretarako, horien elementu nagusiak aztertu behar dituzte, genero-ikuspegia duten beren balorazio-irizpideak garatu behar dituzte eta elkarrizketarako jarrera irekia eta errespetuzkoa erakutsi behar dute. Era berean, komeni da desberdintasunak ulertzea eta horiek errespetatzeko beharra aintzat hartzea, eta ondarearen adierazpenik nabarmenenen berezitasunak eta asmoak gozaten eta ezagutzen hastea, haien hizkuntza eta elementu teknikoaren bidez —hainbat baliabide eta euskarritan, analogikoetan zein digitaletan—.

Konpetentzia espezifiko hau irteera-profilaren deskriptore hauekin lotzen da: HKK3, KE3, STEM2, KD1, HK3, KAKK1, KAKK2.

3. Soinuaren, irudiaren, gorputzaren eta baliabide digital eta multimodalen aukerekin esperimentatzea, ikerketa-jardueren eta esperientzien bitartez, ideiak, sentimenduak eta emozioak sormenez adierazteko eta komunikatzeko.

Arte-adierazpenen oinarriko adierazpen-elementuen aukerak esperimentatzea, arakatzea, antzematea eta ezagutzea ezinbestekoa da gaur egun kultura- eta arte-produkzioa bereganatu eta gozatzeko. Gainera, irakaskuntza- eta ikaskuntza-prozesuetan eta proposamen artistikoen sorreran eta harreran gaur egun erabil daitezkeen askotariko baliabide teknologikoei esker, ikasleek adierazpen-aukera zabala eskura dute edozein ideia edo sentimendu komunikatzeko eta transmititzeko, garrantzi handikoa baita hezkuntza emozional eta afektiboarekin dagoen lotura azpimarratzea.

Sormen artistikorako askotariko material eta tresna ugari dago, eta, lehendik zeudenean batera, ikasleek beren adierazpenerako eta komunikaziorako erabil ditzaketen materialen eta tresnen katalogo zabala osatzen da. Ikus-entzunezkoen esparruan eta esparru plastikoan, eszenikoan, performatiboan eta musikalean bestelako baliabideak, tresnak eta aplikazioak sortu dira, eta horietako asko —gizarte-joera berrieekin bat— guztiz digitalak dira eta hezkuntzaren arloan erabil daitezke. Era berean, tresna horiek eskura izateak, ezagutzeak eta maneiatzeak ikasleen eta egungo kultura eta artearen arteko erlazioa errazten du. Aurreko ekarpenekin bat eginik, horrek askotariko unibertso zabala eta interesgarria eskaintzen die ikasleei.

Konpetentzia espezifiko hau irteera-profilaren deskriptore hauekin lotzen da: HKK1, KE1, KD2, KPSII5, HK2, EK1, KAKK3, KAKK4.

4. Kolaborazioko kultura- eta arte-produkzioen diseinuan, elaborazioan eta zabalkundean parte hartzea, prozesuari balioa emanez eta azken emaitza lortzeko zenbait rol bere gain hartuz, sormena, autorearen nozioa eta pertenezaren zentzua garatzeko.

Kultura- eta arte-produkzioen sorkuntzan, diseinuan, elaborazioan eta zabalkundean parte hartzea funtsezkoa da pertsonaren garapen osorako. Era berean, hezkidetzaren ikuspegitik, ezinbestekoa da talde-produkzioetan esku hartzea; izan ere, kolaborazio-lanak berarekin dakar ezagutu, errespetatu eta baloratu beharreko askotariko rolak onartzea eta ulertzea. Zalantzarik gabe, talde-lanak nortasuna aberasten eta eraikitzen laguntzen du, bai sormenezko arte-adierazpenaren bidez, bai teknika plastikoak, ikusizkoak, multimodalak, soinu bidezkoak, dramatikoak eta gorputzekoak erabilita egindako errepresentazioen eta adierazpenen bidez.

Azken batean, ikasleek beren proposamenak planifikatu behar dituzte, prozesuaren hasieran aurrez ezarritako helburuak taldean beteko badira eta, hartara, horien arabera azken emaitza

lortuko bada. Horregatik, beharrezkoa da sorkuntza-prozesuan parte hartzea eta diziplina, adierazpen eta hizkuntza artistiko desberdinetako elementuak erabiltzea, proiektuarekiko konpromisoa azaltzea, fase guztietan modu aktiboan parte hartzea, norberaren eta lankideen lana errespetatzea, ekintzailea izatea eta klima-aldaketaren, iraunkortasunaren eta XXI. mendeko erronken arloko eztabaidarekiko sentsibilitatea azaltzea. Halaber, garrantzizkoa da sormen-esperientzia zenbait eremu eta bidetan partekatzea, hala nola taldean, ikastetxean, komunitatean edo Interneten. Gainerakoen iritzia eta atzeraelikaduraren bidetik jasotako ideiak baloratu, beregain hartu eta errespetatu beharko dira.

Konpetentzia espezifiko hau irteera-profilaren deskriptore hauekin lotzen da: HKK1, KE3, STEM3, HK2, EK1, EK3, KAKK3, KAKK4.

EBALUAZIO-IRIZPIDEAK

Lehen zikloa	Bigarren zikloa	Hirugarren zikloa
1. konpetentzia espezifikoa		
<p>1.1 Bere ingurunetik hurbil dauden zenbait korronte, estilo eta generotako askotariko kultura- eta arte-adierazpenak ezagutzea, horiekiko interesa nabarmenduz harrera aktiboaren bidez eta genero-ikuspegia txertatuz.</p> <p>1.2 Hautatutako hurbileko kultura- eta arte-adierazpenak ahoz deskribatzea, horien ezaugarriak modu gidatuan miatuz, jarrera irekia eta interesa erakutsita.</p>	<p>1.1 Zenbait korronte, estilo eta generotako kultura- eta arte-adierazpenen arteko antzekotasunak eta desberdintasunak ezagutzea, ingurune analogikoetan zein digitaletan, horiekiko interesa nabarmenduz harrera aktiboaren bidez eta genero-ikuspegia zentzu kritikoarekin txertatuz.</p> <p>1.2 Hautatutako kultura- eta arte-adierazpenak ahoz eta idatziz deskribatzea, laguntzarekin, haien arteko oinarrizko harremanak jarrera irekiarekin ezarriz.</p>	<p>1.1 Kultura- eta arte-adierazpenen bereizgarri diren zenbait korronte, estilo eta genero bereiztea, horiekiko interesa nabarmenduz harrera aktiboaren bidez eta genero-ikuspegia txertatuz.</p> <p>1.2 Kultura- eta arte-adierazpen nabarmenenak deskribatzea, digitalak barne, haien ezaugarriak irekitasunez miatuz eta haien artean harremanak ezarriz.</p> <p>1.3 Kultura- eta arte-adierazpen analogikoen eta digitalen aberastasuna miatzea, haiek sortzen dituen aniztasuna ezagutuz, errespetatuz eta baloratuz, eta haien elementuren bat bereganatuz.</p>
2. konpetentzia espezifikoa		
<p>2.1 Oinarrizko estrategiak erabiltzea kultura- eta arte-adierazpenei buruzko informazioa modu gidatuan bilatzeko, sarbide errazeko kanal eta baliabide analogiko eta digitalen bitartez, bakarka eta kolaborazio-lanean.</p> <p>2.2 Zenbait kultura- eta arte-adierazpeni buruz jasotako informazioa antolatzea eta</p>	<p>2.1 Oinarrizko estrategiak erabiltzea kultura- eta arte-adierazpenei buruzko informazioa bilatzeko eta hautatzeko, sarbide errazeko kanal eta baliabide analogiko eta digitalen bitartez, kolaborazio-lanean.</p> <p>2.2 Zenbait kultura- eta arte-adierazpeni buruz jasotako informazioa antolatzea eta</p>	<p>2.1 Estrategiak garatzea kultura- eta arte-adierazpenei buruzko informazioa bilatzeko, hautatzeko eta antolatzeko, zenbait kanal eta sarbide analogiko eta digitalen bitartez, kolaborazio-lanean.</p> <p>2.2 Hainbat ingurunetako ondarea osatzen duten zenbait kultura- eta arte-adierazpenen esanahia</p>

<p>ulertzea, modu gidatuan, sentsazioak errespetuz eta interesez partekatuz eta horien arteko desberdintasunak eta antzekotasunak aurkituz.</p>	<p>ulertzea, haien bereizgarri diren oinarritzko elementuak modu gidatuan analizatuz, eta sortutako sentsazioak partekatuz eta horiei buruz gogoeta eginez, elkarrizketarako jarrera irekia, interesa eta errespetua erakutsita.</p>	<p>konparatzea, horien bereizgarri diren elementu nagusiak analizatuz eta norberaren balorazio-irizpideak garatuz, elkarrizketarako jarrera irekia eta errespetua erakutsita.</p> <p>2.3 Zenbait kultura- eta arte-adierazpenek eragindako sentsazio eta emozioak baloratzea, haien testuingurua kontuan harturik eta norberaren kultura-nortasunarekin modu inklusiboan erlazionatuz.</p>
<p>3. konpetentzia espezifikoak</p>		
<p>3.1 Gorputzaren eta arte-adierazpeneko zenbait tresnaren adierazpen- eta komunikazio-aukera batzuk oinarritzko moduan erabiltzea, aplikazio praktikoaren bitartez, norberaren gaitasunetan konfiantza erakutsita.</p> <p>3.2 Oinarritzko zenbait adierazpen-proposamen sortzea, esperimentazio librearen bitartez, norberaren sorkuntza gozatuz eta baloratuz.</p> <p>3.3 Arte-proposamen pertsonalak modu gidatuan partekatzea, ideiak, sentimenduak eta emozioak adierazteko, besteen proposamenekiko errespetua eta enpatia erakutsiz.</p>	<p>3.1 Gorputzaren eta arte-adierazpeneko zenbait tresnaren adierazpen- eta komunikazio-aukera batzuk erabiltzea, aplikazio praktikoaren bitartez, jakin-mina, interesa eta hobetzeko grina erakutsita.</p> <p>3.2 Oinarritzko zenbait adierazpen-proposamen sortzea, esperimentazio sistematikoaren bitartez, norberaren gaitasunetan konfiantza erakutsiz eta besteen gaitasunak baloratuz eta onartuz.</p> <p>3.3 Arte-proposamen pertsonalak partekatzea, erreferentzia-eredu analogikoak eta digitalak abiapuntu hartuta, ideiak, sentimenduak eta emozioak adierazteko, besteen proposamenekiko errespetua eta enpatia erakutsiz.</p>	<p>3.1 Gorputzaren eta arte-adierazpeneko askotariko tresnen adierazpen- eta komunikazio-aukera batzuk erabiltzea, aplikazio praktikoaren bitartez, jakin-mina, interesa eta hobetzeko grina erakutsita.</p> <p>3.2 Helburu espezifiko batera egokitutako zenbait adierazpen-proposamen pertsonal sortzea eta partekatzea, ideien, sentimenduen eta emozioen adierazpenaren bitartez, norberaren gaitasunetan konfiantza erakutsiz, enpatia agerian jarritz, besteen gaitasunak baloratuz eta egikaritzeko modua hobetuz.</p>
<p>4. konpetentzia espezifikoak</p>		
<p>4.1 Oinarritzko kultura- eta arte-produkzioen diseinuan modu gidatuan parte hartzea, berdintasunean eta aniztasunaren errespetuan oinarritutako hezkidetzaren ikuspegitik kolaborazio-lanean jardunez.</p> <p>4.2 Sorkuntza-prozesuan parte hartzea, zenbait arte-hizkuntzarako</p>	<p>4.1 Kultura- eta arte-produkzioen diseinuan modu gidatuan laguntzea, berdintasunean eta aniztasunaren errespetuan oinarritutako hezkidetzaren ikuspegitik hitzartutako helburuak beteko dituen azken emaitza lortzeko lan eginez.</p> <p>4.2 Sorkuntza-prozesuan aktiboki parte hartzea, zenbait arte-hizkuntzarako oinarritzko</p>	<p>4.1 Kultura- eta arte-produkzio analogikoak eta digitalak planifikatzea, berdintasunean eta aniztasunaren errespetuan oinarritutako hezkidetzaren ikuspegitik hitzartutako helburuak beteko dituen azken emaitza lortzeko kolaborazio-lanean jardunez.</p> <p>4.2 Sorkuntza-prozesuan parte hartzea, zenbait arte-hizkuntzarako elementuak erabiliz eta konpromisoa, parte-hartze aktiboa</p>

oinarrizko elementuak erabiliz eta errespetu-jarrera erakutsiz.	elementuak erabiliz eta interesa eta errespetua erakutsiz.	eta errespetua erakutsiz, baita ingurune digitaletan ere.
4.3 Sormen-esperientziak partekatzea, prozesuaz zein lortutako azken emaitzaz gozatuz, eta besteen emozioak baloratuz.	4.3 Sormen-esperientzia partekatzea, oinarrizko zenbait komunikazio-estrategia erabiliz, prozesuaz zein lortutako azken emaitzaz gozatuz, eta besteen iritzia baloratuz, berdintasunean eta aniztasunaren errespetuan oinarritutako hezkidetzaren ikuspegiaren bitartez.	4.3 Sormen-esperientzia ebaluatzea eta ezagutaraztea, zenbait komunikazio-estrategia analogiko zein digital erabiliz, prozesuaz eta lortutako azken emaitzaz gozatuz, eta besteen iritzia baloratuz, berdintasunean eta aniztasunaren errespetuan oinarritutako hezkidetzaren ikuspegiaren bitartez.

OINARRIZKO JAKINTZAK

Oinarrizko jakintzak. Lehen zikloa	
Lau multzoetako jakintza komunak	
<p>Arte-sorkuntzari eta -interpretazioari lotutako lanbideak.</p> <p>Arte-esparruko oinarrizko hiztegi espezifikoak. Ezagutza eta erabilera.</p> <p>Zenbait espaziotan arte-proposamenak hartzeko oinarrizko portaera-arauak.</p> <p>Arte-esperientziaren bitartez oinarrizko emozioez jabetzea.</p> <p>Baliabide digitalak: grabatzeko aplikazio informatikoak.</p>	
A. Musika Hezkuntza	
1. Pertzepzioa eta analisisa	Zenbait korrante estetiko, jatorri eta garaitako musika-proposamen bokal eta instrumentalak. Grabazio eta kontzertu entzunaldiak.
	Entzumen-hezkuntza: soinu-ingurunearen aurkikuntza. Soinua eta bere oinarrizko nolakotasunak: entzumen-diskriminazioa. Entzumena eta barne-memoria.
	Soinu-aniztasuna zenbait grafia ez-konbentzionalen bitartez adierazteko estrategiak.
	Ahotsa eta musika-instrumentuak. Familia nagusiak. Soinu-objektuak. Kotidiafonoak. Euskal Herriko instrumentu tradizionalak.
	Izaera eta tempoaren ulermena abestiaren bitartez.
Isilunea: entzunaldian eta musika-praktikan zehar arreta iraunarazteko elementu eta baldintza ezinbestekoa.	

2. Sorkuntza eta interpretazioa	Instrumentu-, ahots- eta gorputz-praktika: miatu eta soinu- eta adierazpen-aukeretatik abiatuta interpretatzeko estrategiak.
	Oinarrizko instrumentu-, ahots- eta gorputz-proposamenen imitazioa.
B. Plastika eta Ikus Hezkuntza	
1. Pertzepzioa eta analisisa	Ikus-kultura. Irudia gaur egungo munduan. Interpretazio-prozesua: behaketa gidatua eta gogoeta.
	Plastika- eta ikus-proposamenak. Kultura- eta arte-espazioak.
	Ikus-hizkuntzaren konfigurazio-elementuak: oinarrizko esperimentazioa.
	Plastika- eta ikus-adierazpenean erabiltzen diren materialak, tresnak, euskarriak eta oinarrizko teknikak.
2. Sorkuntza eta interpretazioa	Plastika-adierazpeneko bitartekoak, euskarriak eta materialak: esperimentazioa. Bi dimentsioko eta hiru dimentsioko oinarrizko teknikak marrazki eta modelaketa errazetan.
	Sorkuntza-prozesuaren faseak: plangintza gidatua eta esperimentazioa. Kolaborazio-egikaritzea. Prozesuaren zein azken produktuaren balorazioa eta interesa.
C. Ikus-entzunezko Hezkuntza	
1. Pertzepzioa eta analisisa	Iraupen laburreko ikus-entzunezko proposamenak, ikasleen hurbilekoak.
2. Sorkuntza eta interpretazioa	Bilatzeko eta iragazteko oinarrizko estrategiak.
	Asmo komunikatiboa duten istorio errazak konposatzea, berregiteko eta kontatzeko.
D. Arte Eszeniko eta Performatiboetako Hezkuntza	
1. Pertzepzioa eta analisisa	Gorputz-adierazpenari eta arte eszenikoei lotutako oinarrizko adierazpenak.
2. Sorkuntza eta interpretazioa	Gorputza eta bere aukera motorrak, komunikatzeko eta dibertitzeko baliabide gisa. Dantza, dramatizazioa eta antzerki-emanaldia.
	Oinarrizko drama- eta dantza-teknikak. Adierazpen-hizkuntzaren oinarrizko nozioak.

Oinarrizko jakintzak. Bigarren zikloa

Lau multzoetako jakintza komunak

Arte-sorkuntzari eta -interpretazioari lotutako lanbideak. Ezagutza.

Arte-esparruko oinarrizko hiztegi espezifikoak. Ezagutza eta erabilera.

Zenbait espaziotan arte-proposamenak hartzeko oinarrizko portaera-arauak. Horiei buruzko balorazioa eta iritzia.

Arte-esperientziaren bitartez sortutako oinarrizko emozioak identifikatzeko jarraibideak.

Baliabide digitalak. Arte-kreazioak transformatzeko grabazioko eta edizioko aplikazio informatikoak.

A. Musika Hezkuntza

1. Pertzepzioa eta analisia	Zenbait korrante estetiko, jatorri eta garaitako musika-proposamen bokal eta instrumentalak. Grabazio eta kontzertu entzunaldiak.
	Entzumen-hezkuntza: soinua eta bere nolakotasunak: ikus- eta entzumen-identifikazioa. Entzumena eta barne-memoria. Zarata-, soinu- eta isiltasun-egoerak identifikatzeko estrategiak.
	Soinu-aniztasuna eta egitura erritmiko-melodikoen antzezpena zenbait grafiaren bitartez.
	Ahotsa eta musika-instrumentuak. Taldeak eta familiak. Kotidiafonoak. Euskal Herriko instrumentu tradizionalak.
	Izaera, konpasa eta tempoaren ulermena abestiaren bitartez.
2. Sorkuntza eta interpretazioa	Isilunea: entzunaldian eta musika-praktikan zehar arreta iraunarazteko elementu eta baldintza ezinbestekoa.
	Instrumentu-, ahots- eta gorputz-praktika: esperientziaz, miaketa, interpretazioa eta inprobisazio librea soinu- eta adierazpen-aukeretatik abiatuta.
2. Sorkuntza eta interpretazioa	Euskal Herriaren eta beste kultura batzuen berezko musika-proposamen bokal eta instrumentalak interpretatzeko jarraibideak.

B. Plastika eta Ikus Hezkuntza

1. Pertzepzioa eta analisia	Ikus-kultura. Irudia gaur egungo munduan. Interpretazio-prozesua: behaketa gidatua, irakurketa eta interpretazioa.
	Plastika- eta ikus-proposamen garaikideak eta beste garai batzuetakoak. Kultura- eta arte-espazioak.
	Puntua, lerroa, planoak, ehundura, kolorea. Adierazpen-aukerak.
	Plastika- eta ikus-adierazpenean erabiltzen diren materialak, tresnak, euskarriak eta oinarrizko teknikak.

2. Sorkuntza eta interpretazioa	Plastika-adierazpeneko bitartekoak, euskarriak eta materialak, arte-formatu garaikideak barne: esperientzia eta adierazpena. Bi dimentsioko eta hiru dimentsioko oinarriko teknikak marrazki eta modelaketa errazetan.
	Sorkuntza-prozesuaren faseak: plangintza, interpretazioa eta esperientzia. Kolaborazio-egikaritza. Norberaren eta besteren prozesuaren zein azken produktuaren balorazioa, ebaluazioa eta interesa.
C. Ikus-entzunezko Hezkuntza	
1. Pertzepzioa eta analisia	Bere ingurunean ohikoak diren ikus-entzunezko proposamenak: animazioa, publizitatea, eduki digitalak.
	Proposamen zinematografiko eta ikus-entzunezkoen ikustaldi eta analisia, modu gidatua.
2. Sorkuntza eta interpretazioa	Ikus-entzunezko elementuen erregistroa eta oinarriko edizioa: kontzeptuak, teknologia, teknikak eta baliabideak, oinarrikoak eta erraz maneiatzeko modukoak. Bilatzeko eta iragazteko estrategiak.
	Istorioren errazak: konposizioa, bakarka eta taldean, komunikazio- eta adierazpen-asmokarekin, berregiteko eta kontatzeko.
	Ikus-entzunezko produkzioak. Kolaborazio-lana, eta prozesuak dauden genero eta formatuetan duen garrantzia.
	Produktio multimodalak: errealizazioaren hastapenak. Ikus-entzunezko hizkuntza multimodalaren oinarriko ezaugarriak ezagutzeko. Oinarriko animazio-teknikarako hurbilketa.
	Oinarriko ikus-entzunezko mezuak: esperientzia eta zabalkundea.
C. Arte Eszeniko eta Performatiboetako Hezkuntza	
1. Pertzepzioa eta analisia	Zenbait leku, garai eta estiloko gorputz-adierazpenari eta arte eszenikoei lotutako oinarriko adierazpenak.
	Adierazpen eszenikoaren oinarriko elementuak. Rolak, materialak eta espazioak.
2. Sorkuntza eta interpretazioa	Gorputza eta bere aukera motorrak eta sortzaileak, komunikatzeko, dibertitzeko eta sentimenduak adierazteko baliabide gisa. Dantza, dramatizazioa eta antzerki-emanaldia.
	Oinarriko drama- eta dantza-teknikak. Oinarriko adierazpen-hizkuntzak. Oinarriko ekintza performatiboak. Inprobisazio gidatua.

Oinarrizko jakintzak. Hirugarren zikloa

Lau multzoetako jakintza komunak

Arte-sorkuntzari eta -interpretazioari lotutako lanbideak. Ezagutza eta balorazioa.

Arte-esparruko hiztegi espezifikoak. Ezagutza eta erabilera.

Zenbait espaziotan arte-proposamenak hartzeko portaera-arauak. Haien balorazioa, espiritu kritikoarekin.

Arte-esperientziaren bitartez sortutako oinarrizko emozioak ezagutu eta komunikatzeko estrategiak.

Baliabide digitalak. Arte-produkzioak transformatzeko, sortzeko eta ezagutarazteko grabazioko eta edizioko aplikazio informatikoak. Beste batzuek sortutako edukiak erabiltzeko eta banatzeko lizentziekiko errespetua.

A. Musika Hezkuntza

1. Pertzepzioa eta analisia	Zenbait korrante estetiko, jatorri eta garaitako musika-proposamen bokal eta instrumentalak. Grabazio eta kontzertu entzunaldiak.
	Entzumen-hezkuntza: soinua eta bere nolakotasunak.
	Entzumena aktiboa eta barne-memoria. Deskribapena, ezagutza eta analisia. Zarata-egoeren eta kutsadura akustikoaren aurreko jarrera kritikoa.
	Soinu-aniztasuna eta egitura erritmiko-melodikoen adierazpen eta sailkapenak, zenbait grafiaren bitartez.
	Ahotsa eta musika-instrumentuak. Sailkapena. Instrumentu digitalak eta ez-konbentzionalak. Euskal Herriko instrumentu tradizionalak.
	Izaera, konpasa, tempoak, melodia, forma eta musika-generoak abestiaren bitartez.
2. Sorkuntza eta interpretazioa	Isilunea: entzunaldian eta musika-praktikan zehar arreta iraunarazteko elementu eta baldintza ezinbestekoa.
	Instrumentu-, ahots- eta gorputz-praktika: esperientziazko, miaketa sortzailea, interpretazioa eta inprobisazioa soinu- eta adierazpen-aukeretatik abiatuta.
	Euskal Herriaren eta beste kultura batzuen berezko musika-proposamen bokal eta instrumentalak interpretatzeko estrategiak.
	Musika-sorkuntza eta -produkzioa: proiektuaren plangintza. Materialak hautatzeko jarraibideak.

B. Plastika eta Ikus Hezkuntza

1. Pertzepzioa eta analisia	Ikus-kultura. Irudia gaur egungo munduan. Interpretazio-prozesua: behaketa, irakurketa, analisia, interpretazioa eta ebaluazioa.
	Plastika- eta ikus-proposamen garaikideak eta beste garai batzuetakoak. Kultura- eta arte-espazioak. Ondare arkitektonikoa, artistikoa eta bisuala.

	<p>Puntua, lerroa, planoak, ehundura, kolorea eta espazioko antolaketa. Adierazpen- eta komunikazio-aukerak.</p> <p>Plastika- eta ikus-adierazpenean gehien erabiltzen diren materialak, tresnak, euskarriak eta teknikak.</p>
2. Sorkuntza eta interpretazioa	<p>Plastika-adierazpeneko bitartekoak, euskarriak eta materialak, arte-formatu garaikideak barne: esperientzia eta adierazpena. Bi dimentsioko eta hiru dimentsioko teknikak. Adierazpen-asmoa hitzez adierazteko jarraibideak.</p> <p>Sorkuntza-prozesuaren faseak: plangintza, interpretazioa, esperientzia eta ebaluazioa. Prozesuaren eta produktuaren arteko oreka. Kolaborazio-egitaritza. Norberaren eta besteren prozesuaren zein azken produktuaren balorazioa.</p>
C. Ikus-entzunezko Hezkuntza	
1. Pertzepzioa eta analisia	<p>Ikus-entzunezko proposamenak: zinema, publizitatea, dokumentalak, telesailak, eduki digitalak. Kultura- eta arte-espazio unibertsalak.</p> <p>Hizkuntza zinematografikoaren eta ikus-entzunezkoaren oinarriko nozioak. Proposamen ikoniko, zinematografiko eta ikus-entzunezkoen ikustaldi eta analisia, modu kritikoan.</p> <p>Ikus-entzunezko estilo, genero eta formatuei buruzko oinarriko nozioak: irudi finkoa eta mugikorra. Fikzioa eta ez-fikzioa. Animazioa.</p>
2. Sorkuntza eta interpretazioa	<p>Ikus-entzunezko elementuen erregistroa eta edizioa (irudia, audioa eta partiturak): kontzeptuak, teknologiak, teknikak eta oinarriko baliabideak. Bilatzeko, iragazteko eta baloratzeko estrategiak.</p> <p>Istorioren errazten konposizioa, bakarka eta taldean, komunikazio- eta adierazpen-asmoarekin, berregiteko, kontatzeko eta grabatzeko.</p> <p>Ikus-entzunezko produkzioak: sorkuntza-prozesuaren faseak eta rolak. Kolaborazio-lana, eta prozesuak dauden genero eta formatuetan duen garrantzia.</p> <p>Produktio multimodalak: errealizazioa. Ikus-entzunezko hizkuntza multimodalaren ezaugarriak. Oinarriko animazio-teknikak.</p> <p>Ikus-entzunezko mezuen esperientzia eta zabalkundea: prozesu teknikoak.</p>
C. Arte Eszeniko eta Performatiboetako Hezkuntza	
1. Pertzepzioa eta analisia	<p>Zenbait leku, garai eta estilotako gorputz-adierazpenari eta arte eszenikoei lotutako adierazpenak, garaikideak barne.</p> <p>Genero eszenikoak. Horietarako hurbilketa eta interpretazio dramatikoaren garrantziaren balorazioa.</p> <p>Adierazpen eszenikoaren funtsezko elementuak. Rolak, materialak eta espazioak. Antzerki-izaera. Oinarriko egitura dramatikoak. Praktikaren balorazioa eta interesa.</p>
	<p>Gorputza eta bere aukera motorrak, dramatikoak eta sortzaileak, komunikatzeko, dibertitzeko eta ideiak, sentimenduak eta emozioak adierazteko baliabide gisa. Dantza, dramatizazioa eta antzerki-emanaldia.</p>

2. Sorkuntza eta interpretazioa	Oinarrizko drama- eta dantza-teknikak. Adierazpen-hizkuntzak. Ekintza performatiboekin esperimentatzeko jarraibideak. Inprobisazio gidatua eta sortzailea.
	Gorputz-sorkuntza eszenikoaren eta dramatikoaren faseak: proiektuaren plangintza, behaketa eta adierazpen-asmoa hitzez adieraztea: sarrera. Materialak hautatzeko jarraibideak.

ZIRIBORRA